

L'encarnació del mal

CRISTINA CALDERER

JOAQUIM ARMENGOL

Com que els coneixements no es transmeten en el claustre matern ni neixen per obra i gràcia de l'espontaneïtat, i menys encara els inútils, que són els únics d'una certa utilitat, sembla oportú agafar, de tant en tant, algun llibre d'història, filosofia o ciència. En cas que pensem que això és ser partidari d'una pedagogia abrupta i sense amenitat podem llegir, senzillament, aquesta magnífica novel·la d'entreteniment escrita pel doctor en filosofia i professor de la Universitat Ramon Llull Ferran Sáez Mateu, *La nit contra tu* (Proa).

És una novel·la gòtica de la Barcelona dels vuitanta, diu la portada del llibre. No sé si la novel·la s'avé exactament al tipus de goticisme clàssic, perquè el regust romàntic hi és molt relatiu, així com l'ambientació pseudomedieval o la barreja d'amor i terror. Tot i ser veritat que Barcelona era antiquada i ruïnosa durant la dècada dels 80, ¿arribava a ser tan fosca i terrible com l'imagina Ferran Sáez Mateu? Qui sap! Sí que hi ha, en canvi, una voluntat carregada d'enigma, amb presència d'elements sobrenaturals i embòlics familiars que evoquen una atmosfera boirosa que ho embolcalla tot d'un cert misteri. Tampoc crec que l'autor pretengués fer una novel·la gòtica canònica, més aviat un bon entreteniment literari que alhora fos una reflexió moral al voltant de la fatalitat d'endinsar-se en un malson, sobre el mal i el seu inapel·lable desplegament humà.

Si ponderem la convenció d'aquest misteri cal que imaginem un vell despul·lat d'aspecte monstruós fent de model, mentre un home sense cap mena d'experiència prova de fer-li una escultura de marbre blanc, realista i de mida natural. Posem al vell el nom de Procopi Drop, mi-

rem-li el ventre translúcid, i tapem-nos el nas mentre veiem un eixam d'insectes que el volta. Posem al neòfit escultor i presumpte assassí el nom de Josep Alenta, ¿de què li serveixen tants diners si podem notar la seva desesperació de presidiari, mentre pensa en el seu advocat, el veterà i catòlic Pròsper Gualba? I aquest senyor tan catòlic, ¿creieu que actua com cal? Vist així, ja tenim la carn del relat per muntar aquesta història tètrica que desdoblega la relació entre Gualba, Alenta i Drop. Tres personatges que aniran desenvolupant una història insospitada, mentre les seves vides enllacen tres espais al·legòrics fonamentals: Barcelona, Om (a Lleida) i París. Tot plegat configura el marc narratiu d'aquesta novel·la crepuscular, estranya i fosca, amb final ambigu i sorprenent.

Magníficament ben escrita i amb un estil planer i senzill, *La nit contra tu* ens acosta als misteriosos arcs de la follia a través de la crònica d'uns fets, més aviat d'una confessió, que l'advocat Gualba, ja jubilat, relata des de la Barcelona preolímpica. Un fets que arrenquen quan, mesos abans de retirar-se, tres advocats reben l'encàrrec de resoldre una valuosa herència, el cobrament de la qual implica pagar un deute insòlit i execrable. Un relat sobre la Barcelona degenerada i sòrdida d'aquells anys, d'ambient tenebrós, gris i opressiu, on l'heroïna decapita tota una generació de joves degradats, on hi ha assassinats, prostitució i perversions múltiples. I tot plegat, per què? ¿Per mostrar que el mal és un assumpte teològic? ¿Per evidenciar la nostra incapacitat d'entendre'l? En tot cas, és bo preguntar-se si és possible escapar-se de la fatalitat d'un somni. Molt em temo que no, que viure un malson és tenir la nit en contra! Ara bé, ¿i si res és el que sembla? ❖

LA NIT CONTRA TU
FERRAN SÁEZ MATEU
PROA
400 PÀG./19,50 €

KOSMOPOLIS
La festa de la literatura amplificada
CCCB 22-26 març 2017

Jo

literatura

PJ Harvey, Werner Herzog, John Banville,
Jean Echenoz, Sophie Divry,
Kim Stanley Robinson, Jo Nesbø,
Orna Donath, Pierre Lemaitre, Marta Sanz...

kosmopolis.cccb.org. #kosmopolis / CCCB, Montalegre, 5, 08001 Barcelona. www.cccb.org

Organitza

Amb el suport

Col·laboren

